

Vážení účastníci 22. Půlté stezky - ROVERKY 5.5. - 8.5.2007

Následující texty jsou převzaty z časopisu Koktejl a z různých zdrojů na internetu.

Pokoušel jsem se poskytnout stručnou informaci o oblasti, kde jistě každý alespoň částečně někdy byl. Protože jsou to trampské hory, kde se často spí trampským způsobem můžeme to, když počasí a artritida dovolí také dobrovolně vyzkoušet. Kdo se tedy domnívá, že je schopen vyměnit jednu hospodu za nocleh venku dopište to do přihlášky a zkusíme s tím něco udělat.

JoBr

Jen málokde lze objevit na tak malém území vedle sebe tolik rozdílných přírodních scenerií a krajinářských typů, jako v místech, kterým se říká Máchův kraj. Jen tady lze za pouhou hodinu pohodlné chůze vystřídat nejprve cestu úzkým skalnatým kaňonem, aby se vzápětí poutník zastavil na strmé vyhlídce a překvapený nad krásou lidmi jen málo dotčené krajiny pohlédl na horizont skal, strmých kopců se siluetami hradů a tmavých lesů. O několik minut později se pak už pro změnu může pocestný chladit v říčním meandru nebo v rozlehlém rybníku, mezi které jen občas „zapadne“ malá vesnička s útulnou hospůdkou. Ani se člověku nechce věřit, že stojí jen několik desítek minut jízdy od milionové Prahy

Charakterem skal se podobají ostatním oblastem Kokořínska. Většinou se jedná o stěny skalnatých roklí, jen výjimečně lze nalézt samostatné věže. Pískovec je poměrně měkký, málo odolný a snadno erodující. Díky tomu se na stěnách a zejména na jejich úpatí vyvinula pestrá paleta mikroreliefu, především populárních voštin, dutin a jeskyní, zjevný je silný vliv vymrzání a bioturbace. A jako v celém Kokořínsku velké množství železinců, které vytvářejí odolnější vrstvy a výplně puklin, čímž přispívají k selektivní erozi a k bohatství tvarů. Na každé skále je něco zajímavého k vidění, což vynahradí nedostatek možností k lezení.

Jedinou, zato vážnou negativní stránkou je nedostatek vody. Rokle jsou suché, pramenů jen pár a to na okraji oblasti.

CHCETE ZMIZET? JEĎTE DO ROVEREK, TAM TO NENÍ PROBLÉM!

Roverské hory tvoří obrovské skalní bludiště severně od centrální části CHKO Kokořínsko. Na rozdíl od ní jsou však zdejší kaňony a rokly navštěvovány jen minimálně. Právě odlehlost kraje, znásobená i nedostatkem vody a značnou vzdáleností k nejbližší restauraci, způsobila paradoxně neutuchající oblibu zdejšího skalního města mezi turisty a trampy. Těžko říci, kdo pro ně vymyslel a jako první použil název Roverské hory, ale muselo k tomu dojít na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století. Tehdy, v době krátkého obnovení skautské organizace, se skály staly oblíbeným cílem výprav mnoha junáckých oddílů. Pro svoji opuštěnost a vzdálenost od hlavních dopravních tahů sem však putovaly hlavně oddíly starších skautů - takzvaných roverů. Oni – nebo po opětovném zákazu Junáka v roce 1970 jejich už zase ilegální nástupci - také s největší pravděpodobností vymysleli a jako první začali používat jméno Roverské hory, zkráceně Roverky. Svoje kouzlo si však hory udržely i po zákazu Junáka. Naopak v té nelehké době jejich věhlas mezi svobodomyšlnými lidmi ještě vzrostl. Dnes jsou pro většinu návštěvníků Roverek hlavním magnetem fantastické skály, ale skutečnou třešničkou na dortu

jsou jejich lesy. Přírodní rezervace na Vlhošti, „majáku Roverek“, chrání bučiny s bohatým bylinným patrem na sopečných čedičových vyvěřelinách, ale to nejcennější, co mohou Roverky nabídnout, jsou reliktní bory na sousedním Malém Vlhošti. Bizarně pokroucené stromky, které - ač zakrnělé ve vzrůstu - něco pamatují, jsou vděčným estetickým i fotogenickým terčem zájmu naštěstí dosud stále nemnohých poutníků.

Zdejší krajina je také známá jinde už bohužel zašlou romantikou úzkých, do skal vytesaných cest a silniček. Většina komunikací v kraji je vedená značně odvážně, pravouhlá zatáčka doprava v prudkém klesání je vzápětí vystřídána neméně ostrou levotočivou šikanou a velkým stoupáním. Silničky, na kterých je po většinu roku minimální provoz, což je činí přitažlivými zvláště pro cykloturisty, jsou mnohdy navíc vedeny zaříznuté hluboko přímo do skály.

KORUNA MÁCHOVA JEZERA

Podobně jako Roverského hory, je také skalnatý masiv Polomených hor, chránící jako hradba Máchovo jezero před severními větry, dodnes pro většinu Čechů Terra Incognita. V minulosti se skalnímu městu říkalo i Kumerské pohoří, buďto podle starého názvu osady Hradčany, nebo podle známého místního lupiče Václava Kumra. Zatímco však Roverky byly vždy volně přístupnou oblastí, a tudíž se v nich mohl před státní šikanou schovat každý, kdo to potřeboval, a kolem Máchova jezera dnes stojí stovky chatek a penzionů, Polomené hory, kde už Keltové a po nich další včetně vévody Valdštejna těžili železnou rudu, takové

štěstí neměly. Až do roku 1991 totiž sloužily jako nejzápadnější hranice mamutího vojenského prostoru Ralsko pro výcvik tankistů okupační Sovětské armády. Nebyla to však jediná armáda, která ve zdejších skalách kdy řádila: uprostřed skalního města, daleko od dnešních cest, se od Kraví rokle až po Měděný důl dosud táhne hluboký příkop s valem, chráněný po stranách a uprostřed dosud jedinečně zachovalými barokními šancemi z navršené hlíny. Další podobné dělostřelecké bašty dodnes střeží silnici z Jestřebí do Lípy. Před více než 250 lety je tu vybudovala rakouská armáda. Oblíbeným místem boha války Marta tato část Máchova kraje byla ale vždy, četné nálezy ve vojenské části českolipského muzea jsou důkazem, že se tu v roce 1866 strhla během rakousko-pruské války krvavá bitva. V roce 1938 v kraji zase operovali sudetoněmečtí teroristé, kteří mají na svědomí životy několika československých policistů a vojáků. V únoru 1945 vznikla ve Starých Splavech u Máchova jezera ve vile vysokého zvířete nacistické NSDAP výcviková škola obávaného Wehrwolfu. Zfanatizovaní adolescenti tu mimo jiné trénovali v místech, kde železniční trať vede zaříznutá do skály, pokládání výbušnin a vykolejování civilních vlaků. Na jejich hlavy také padá odpovědnost za smrt 17 československých vojáků, kteří zahynuli na silnici u Oken v červnu 1945 poté, co jejich nákladňák najel na nastraženou minu.

Ačkoliv je krásné bloudit dosud liduprázdnými roklemi (část skal porostlých ve vrcholových partiích bukovým lesem je dnes ohrazena jako obora pro daňčí a mufloní zvěř), snad ještě krásnější je toulat se po jejím severním okraji, v místech, kde Polomené hory strmě spadají do jinde nevídaných meandrů Ploučnice. Výhledy z okrajových skalních teras patří mezi nejkrásnější, jaké jsem u nás kdy viděl. Za jasného počasí se odtud otevírá panorama od Českého středohoří na západě až po majestátní Ještědský hřeben a za ním vykukující Jizerky - kraj barevných korálek - na východě. Jako na dlani a zdánlivě na dosah ruky tu před očima zalitýma potem z výstupu defilují všechny vrcholky Lužických hor. Ale i výhledy v jiné dny, než ty slunečné, jsou z Havraní skály nezapomenutelné. Kdo se dostane až sem, na svah Jeleního vrchu, neměl by si nechat ujít nedalekou Skalní bránu, jeden z největších přírodních skalních mostů u nás. Odtud je to už jen kousek k Provodínským kamenům.

PAMĚTIHODNOSTI KRAJE:

Máchův kraj je tak přeplněný unikátními výtvy lidskou rukou a přírodou nebo krajinnými sceneriemi, že je prostě nemožné připomenout zde víc, než skutečně jen zlomek, ukázkou z jeho bohatství:

- Muzeum K. H. Máchy v Doksech - přináší často neznámé skutečnosti ze života velkého Čecha.
- Linie bunkrů „Mimoňská příčka“ mezi Stráží pod Ralskem a Ploučnicí nebo úsek od Jestřebí po Maršovický vrch. Lom na těžbu železné rudy na jeho temeni postupuje tak rychle, že se po odstřelu očitly už dva bunkry na dně jámy v poloze „nohama nahoru“, jinak však nepoškozeny! Tyto objekty jsou vděčným námětem pro fotografii! Další část nedokončené bunkrové linie se táhne kolem Dubé od Vrchovan po Ropprechtice, kde vchází do CHKO Kokořínsko.
- Braniborská jeskyně a komplex roklí kolem ní - skalní město nedaleko Máchova jezera, oplývající bohatstvím lesních plodů a dosud poměrně nezatížené turismem. Samotnou jeskyni tvoří převis, využívaný dnes trampy, pod kterým se za časů válek schovávali obyvatelé okolních vesnic.
- Holanské rybníky a obora Vřísek - nenáročná místa pro zádumčivé putování lesy i kolem rozlehlých ploch rákosí a orobince. Ráj pro ornitologii.
- Novozámecký rybník - unikátní středověký systém umožnil vznik tohoto velkého rybníka s hladinou pokrytou lekníny pomocí 14 metrů hluboké a bezmála dvě stovky metrů dlouhé ručně do skály vytesané průrvy, kterou je napájen vodou z Bobřího potoka. Nedaleko je podobná Mnichovská průrva a osamocený kostel sv. Barbory na místě zaniklé vesnice.
- Soutěska Peklo - úzká a vlhká skalnatá rokle, kterou protéká Robečský potok. Pokud do ní vkročíte od jihu, od Zahrádek, nemělo by vás překvapit, že až z ní vylezete, budete přímo na okraji České Lípy.
- Dlouhý kámen - souvislá pískovcová stěna, více jak kilometr dlouhá a skoro sto metrů vysoká. Jejím středem vede nejdelší pískovcový traverz v Evropě.
- Ralsko, Ronov, Starý Berštejn, Děvín - dominanty kraje se zříceninami hradů na vrcholcích, na jejichž zdolání potřebujete mít dobré plíce. Vynaložená námaha se však bohatě vrátí.
- Hradčany - v těsné blízkosti Hradčanského rybníka, kde se můžete dobře vykoupat, pokud vám nevadí, že z jeho dna stále ještě pyrotechnici občas vytáhnou nějaký granát nebo bombu, mají v ranči U Osamělé hvězdy malou soukromou ZOO s volným vstupem.

